ZAMAN 29 TEMMUZ 2006 CUMARTESİ SAYI: 190 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR AILEM.ZAMAN.COM.TR

ailem

Kotku Hazretleri'nin 'doktor abla'sı Hümeyra Ökten Hanım:

HER EVE BİR ANNE LAZIM; AMA YEDİ MAHALLEYE DE BİR DOKTOR GEREK

Bir Uğur Klasiği

Uğur'un yıllardır tüm dünyada tercih edilen Derin Dondurucuları,yaşamınıza yepyeni bir konfor katabilmeniz için en cazip fiyatlarla...

Şimdi Tam Zamanı

BLOK KAPAKLI DERİN DONDURUCULAR	PEŞİN YTL	PEŞİNAT YTL	4 TAKSİT YTL	TOPLAM YTL	PEŞİNAT YTL	7 TAKSİT YTL	TOPLAM YTL
100 LT. BLOK KAPAKLI (EV TİPİ)	392.15	82.35	82.35	411.76	52.94	52.94	423.52
200 LT. BLOK KAPAKLI (EV TİPİ)	547.52	114.98	114.98	574.89	73.91	73.91	591.32
300 LT. BLOK KAPAKLI (EV TİPİ)	609.67	128.03	128.03	640.16	82.31	82.31	658.45
400 LT. BLOK KAPAKLI	707.54	148.58	148.58	742.91	95.52	95.52	764.14
500 LT. BLOK KAPAKLI	830.53	174.41	174.41	872.06	112.12	112.12	896.97
600 LT. BLOK KAPAKLI	1.158.51	243.29	243.29	1,216.44	156.40	156.40	1,251.19
500 BLOK KAPAKLI (İÇİ KROM)	1,042.13	218.85	218.85	1,094.24	140.69	140.69	1,125.50
600 BLOK KAPAKLI (İÇİ KROM)	1.372.76	288.28	288.28	1.441.39	185.32	185.32	1,482.58

Fiyatlarımız Yeni Türk Lirasıdır. Fiyatlarımıza KDV dahildir. KDV ve Diğer Vergi Oranlarında Olabilecek Değişiklikler Ve Gelebilecek Yeni Vergiler Aynen Yansıtılacaktır. Fiyatlarımız Tavsiye Edilen Perakende Satış Fiyatlarıdır. Talepler Üretim ve Stok Olanakları Dahilinde Karşılanacaktır. İş Bu Sirküler Fiyatları Tarafımızdan Her An Değiştirilebilir.

ŞİMDİ **UĞUR DERİN DONDURUCU** ALANLAR,
1 YIL BOYUNCA, 365 GÜN, 24 SAAT ÜCRETSİZ
ACİL SAĞLIK HİZMETİYLE **MEDLİNE** GÜVENCESİNDE...

UĞUR

Devlet Yolu No:36 NAZİLLİ TEL: (256) 316 10 00 (pbx) FAX: (256)316 10 31
Beysal fabrikalar cad. No:13 SEFAKÖY / İSTANBUL TEL: (212) 624 32 28 - 5hat FAX: (212) 541 96 36
www.ugur.com.tr • ugur@ugur.com

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

29 TEMMUZ 2006 CUMARTESİ SAYI: 190

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi	Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Süleyman Sargın
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak Fotoğrafı	Mehmet Yegit
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibinin Temsilcisi	Ali Odabaşı
Reklam Satış Yöneticisi	M.Süleyman Başaran s.basaran@zaman.com.tr 0 212 454 82 25
Yayın Türü	Yerel Süreli

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul
Tel: 0212 454 1 454 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://ailem.zaman.com.tr
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Biraz sevgi, biraz da etkinlik katmalı...

Zoraki bir gidişin nasıl olduğunu herkes bilir. Ayaklar yürümemek için direnir, gitmemek için her türlü mazeret zihinden geçirilir. "Hastayım, yorgunum" bahanelerine, "Bugün gitmesem olmaz mı?" cümlesi eklenir. "Aman Allah'ım ne kadar zormuş bir çocuğu Kur'an'a göndermek." diye iç geçirir, "Sokağa çıkarken bu kadar isteksiz değilsin!" diyerek söylenir durur anneler.

Birkaç mahalle arkadaşı bulursanız, oyun oynamak ve gülüp eğlenmek için bir fırsat doğar. Zihinlerin bir yere odaklanması için çok çaba gerekir. Üç gün gelip iki gün gelmeyen öğrenci dersini bir haftada zor geçer. "İki-üç ay kursa gönderdim." diye düşünür ve elinizden geleni yaptığınıza karar verirsiniz. Ama geride toplam 15 günlük bir bilgiden başka bir şey yoktur. Zaten o bilgi de çocuğun hafızasında sekiz aylık bir uykuya yatacak ve bir dahaki sene aynı şeyleri tekrar hatırlamak için uğraş verilecektir. Kolunun altına aldığı kitabıyla evden 'of'layarak çıkan Ayşegül ve annesi Fatma Hanım'ın yaşadıklarıydı bunlar.

***

Kur'an öğrenme bir kısırdöngüye dönüşmemeli. Bıkkınlık ve yılgınlık en büyük tehlike. Hele hele "neden öğrendiğini" bilmiyorsa bir insan, bu konuda bir şeyler de anlatılmamışsa öğrenmeye karşı soğuk ve mesafeli kalacaktır. Halbuki bizde hep madalyonun bir yüzü görülür. "Oku, ezberle!" ama "Neden okuduğunu, okuduğu şeyin ne anlama geldiğini öğretmek" hep göz ardı edilir. Hadisler ezberler çocuklar; ama o güzelim sözleri söyleyeni bilmez, tanımazlar. İşe bize yol gösteren, hidayeti anlatan, gerçeği bildiren insanı Hz. Muhammed'i (sas) anlatarak başlasak çocuklara, o hadisleri daha rahat akıllarında tutmazlar mı?

***

Bugün anlatım ve sunum tekniklerinde önemli gelişmeler var. Mahallenin ufacık camisinde teknolojinin nimetlerinden yararlanan, bilgisayar, tepegöz kullanan insanlar, daha çabuk ve güzel öğretmenin yollarını arıyor. Artık bu tür kurslar da tek yönlü eğitim olmaktan ziyade etkinlikleri içinde barındıran bir faaliyete dönüşüyor. Kimi haftalık hedefler koyuyor, hediyeler veriyor. Kimi de faaliyetlerle işi eğlenceli hale getirmeye çalışıyor. Heyecan, aşk işin içinde olunca bir de yol ve yöntem bilinince hiçbir çocuk gitmemek için mazeret aramaya kalkmıyor. Sadece sevgi bile büyük işler başarabiliyor.

Şekerler, çikolatalar, pastalar, bisikletler ve daha güzel bir sürü hediyeler. Bir de öğrendiklerini sergiledikleri minik bir program ve programda dağıtılan sürprizler hayatta en kalıcı hatıralardan biridir çocuklar için.

Böyle bir yazın sonunda birçok çocuk heyecanla yapacakları etkinliklere hazırlanacak. Öğrendikleri hafızalarında daha kalıcı yer edinecek. Tüm anne-babaların, tüm öğretmen ve öğreticilerin bu heyecana ortak olması dileğimiz. Hayırlı haftalar...

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

BİR HADİS

الْجَمَاعَةُ رَحْمَةٌ، وَالفِرْقَةُ عَذَابٌ

El-cemâatü rahmetün,
ve'l-firkatü azâbün.

"Cemâat, rahmettir;
ayrılık azâbtır."

Sevdir bize hep sevdiklerini...

Rasûl-ü Ekrem Efendimiz'in her sabah tekrar ettiği aşağıdaki duayı biz de sabah-akşam kendimize vird edinmeli ve hep onun hatıra getirdiği mülahazalarla Rabbimize yönelmeliyiz; Rahman ü Rahim'e şu duygularla seslenmeliyiz:

Allah'ım imanı bize sevdir; canımızdan, kanımızdan, hayatımızdan daha çok sevelim onu. Rabbim iman esaslarıyla kalblerimizi donat; Zât'ının sevgisini sal gönüllerimize, Habîb-i Edîbi'nin muhabbetini doldur sinelerimize ve sevdiklerini sevdir bize. "Şaşırtma bizi, doğruyu söylet; neşeni duyur, hakikati öğret. Sen duyurmazsan biz duyamayız, Sen söyletmezsen biz söyleyemeyiz; Sen sevdirmezsen biz sevemeyiz. Sevdir bize hep sevdiklerini, yerdir bize hep yerdiklerini, yâr et bize erdirdiklerini." (M. Hamdi Yazır) Aşk u muhabbetle vicdanlarımızı öyle aydınlat ki, imanı içimizde çok renkli, çok göz alıcı ve pek müzeyyen bir şekilde görelim; onu nazarlarımızı mâsivâdan çekip alan en süslü ve en ziynetli bir sevgili olarak hissedelim. Ruhlarımız imanla öyle kanatlansın ki, ne dünyanın cazibedar güzellikleri, ne ahiretin tarifi imkansız nimetleri, ne de cennetlerin debdebesi bakışlarımızı döndürebilsin.

Yüzüne Kur'an okumayı nasıl geliştirebiliriz?

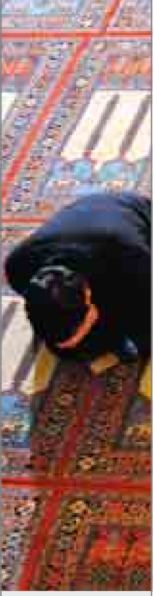
Kur'an-ı Kerîm'e geçen öğrencilerle öncelikle Kur'an'ın ilk sayfalarından satır satır yüzüne okuma çalışmaları yapın.

Azâmî üç satırı, kelime kelime veya birkaç kelime halinde öğrencilerle birlikte koro okuyuşu uygulaması yapın.

Öğrencilerin aynı satırları yaklaşık 15-20 defa okumalarını sağlayın.

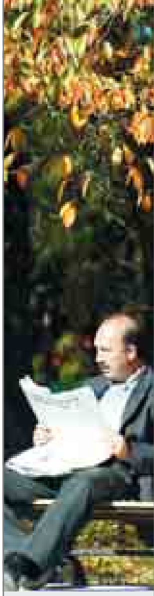
Birkaç sayfa bitinceye kadar aynı metodu uygulayın. Öğrenciler belirli bir seri okuyuşa ulaştıklarını tespit ettikten sonra "üç satır" sınırını beş satıra çıkarın ve aynı metotla yapacağınız çalışmaları bu kez beş satır üzerinden yürütün. Bu şekilde okutmayı bir süre devam ettirin.

KISA KISA

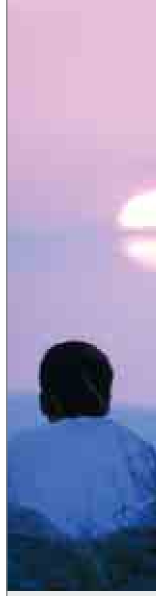
Montaj hayat olmaz

Müslüman, Müslümanca inanmalı, yaşamalı, oturmalı, kalkmalı ve en küçük bir şeyi bile imanla irtibatlandırıp Allah'a bağlamalıdır.

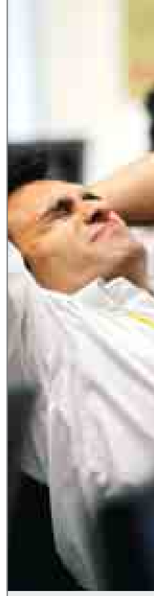
Kalbin gıdası

Nasıl ki, yemede bile bir usul var, öyle de kalbin gıdasını sunmakta da bir usul olmalıdır. Tertibe özen gösterilmelidir.

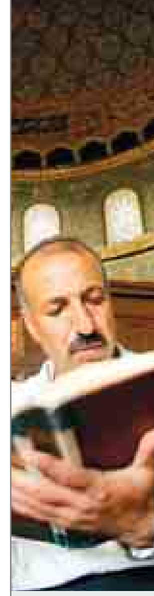
Allah'ı hatırlatan insan

Simasına bakıldığı zaman Allah'ı hatırlatan insan olmalı. Bizi farklı kılacak bir husuşiyet var ki, o da, samimi vefa ve Allah'a yürekten teveccühtür.

Stres

Stres, inancı, ümidi ve gelecek adına hayali olmayan insanların yaşadıkları halin adıdır. İnanan insanda ise hafakan veya can sıkıntısı olur.

Kur'ân'ı iyi anlama

Kur'ân iyi anlaşılsa, O'nun sünnete verdiği değer de anlaşılır.

Kusur etme

Sebeplerde kusur etmemek, daha sonra kadere taş atmama açısından çok önemlidir...

Muzdarın duası

Izdırap duyanın duası bir köprüdür ve ancak böyle bir dua köprüsüyle sahil-i selamete çıkmak mümkündür.

Daha sonra öğrencinin durumuna göre yarım sayfaya geçilebilir. Yarım sayfayı çok okuma metodunu öğrencinin okuma hızına göre bir müddet devam ettirin.

Yarım sayfayı güzel okuyan öğrenciyi artık bir sayfaya geçirin. Koro okuyuşu ile çalıştırıp öğrencilerin ders dışı en az on defa okuyarak derse gelmelerini sağlayın.

Kurslarda vakit sınırlı olduğu için öğrenciler arasında gruplar oluşturup kendi içlerinde birlikte çalışmalarını ve birbirlerini dinlemelerini sağlayın. Onların bir ya da yarım sayfa okuyuşunu tamamen dinlemek yerine bir miktar dinlemek okuma seviyelerini ve derse hazırlık durumlarını ölçmeniz için yeterli olacaktır.

Hazırlayan: Nazif Yılmaz (Kadıköy Anadolu İHL meslek dersleri öğretmeni, (Ensar Vakfı Değerler Eğitimi Merkezi) Kur'an Komisyonu üyesi

“Çocuk aklı” deyip geçmeyin!

ABDULLAH PURTAŞ*

Anne-babaların tutarsız davranışları çocukların gözünden kaçmaz. Pek çok alışkanlık gibi sorumluluk duygusu da bebeklik ve çocukluk dönemlerinde anne-babanın tutumuna göre örneklerle yaşayarak öğrenilir. Ebeveynlerin en çok şikayetçi oldukları konu ise çocuklarının aşırı rahatlığı, sorumluluklarını yerine getirmemeleridir. 3-7 yaş ve 7-12 yaş döneminde uygulanan disiplinle çocuk hayatın kurallarını öğrenir. Ebeveynlerin tutumuna göre çocuk hedefleri uğruna dürtülerini erteleme becerisini kazanır.

Çocuklar ara sıra kuralları bozarak sınırları kontrol eder. Burada ebeveynlerin duruşu çok önemlidir. Çünkü çocuk buradan alacağı sonuca göre sorumluluk duygusunun temelini atar. Kendi otokontrol sistemini oluşturur. Çocuğun uygun olmayan isteklerinin önünü almak toplumsal yaşam için çocuğa iyi bir örnek olur. Böylece hayatta her istediğini her zaman alamayacağını öğrenir. Kendisinin dışında var olan otoriteleri öğrenir. Burada yapılan en büyük hata, iyi bir anne-baba olma refleksiyle ebeveynlerin imkanlarını zorlayarak çocuğun her istediğini, ne pahasına olursa olsun temin etmeye çalışmasıdır. Bu şekilde çocuklar evde kendi imparatorluklarını kurmaktadırlar. Ve dış dünyadan kopuk hayatın gerçeklerini anlayamamış, rahatına düşkün, bencil, çıtkırıldım kişilikler ortaya çıkmaktadır. Örneğin acelesi olan bir annenin sabah odasını toplamak istemeyen çocuğunu ikna etmek yerine odayı annenin toplaması ya da yorgun ve bitkin olduğu için ebeveynlerin doğrudan çocukların isteklerini kabul etmeleri çocukların sorumsuz davranışlarını pekiştirmektedir.

* Ö. Özgören Liseleri Psikolojik Danışmanı

FOTOĞRAF: RIDVAN YAVUZ

Kurallar az; ama uygulanabilir olmalı

1. Kurallar belirlenirken çocuğun yaşı, gücü ve olgunluğu göz önünde bulundurulmalı ve kurallar uygulanabilir, sürdürülebilir olmalıdır.

2. Kurallar az sayıda; ama önemli konularda olmalıdır. Örnek olarak; yatma, TV izleme, bilgisayar kullanma ve yemek yeme saati gibi 3-4 konuda kurallarınız olabilir. Ancak bunu abartıp çocukları kurallara boğmamak gerekir.

Beş altın anahtar

1. SEVGİ,
2. TOLERANS,
3. OTORİTE,
4. SABIR,
5. İNANMA

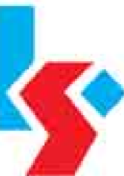
Beş altın anahtar çocukların sorumluluk kazanmaları ve disipline edilmelerinde ailelere yol gösterecektir.

- Çocuk sorumsuz biçimde davrandığında davranışının sonucu olarak makul ölçülerde acıyı tecrübe etmesine müsaade edin.
- 3-5 yaş çocuğun inatlık dönemleridir. Çocuk bu dönemde karşı çıkarak neleri yapmaması gerektiğini öğrenerek kişiliğini oluşturur.
- Çocuk kurallara uymuyorsa öncelikle kuralların çocuğun yaşına uygun olup olmadığı sorgulanmalıdır.
- Kuralları uygularken yaş farkı yakın olan kardeşler arası ayrımcılık yapmayın.

Ayrılmaz ikili

Asâ-yı Musa
Bediüzzaman Said Nursi
Şahdamar Yayınları
Tel: 0(216) 318 42 88

Risale-i Nur Külliyatı'ndan olan esere, okuyucular için her sayfanın altına kelimelerin anlamları, ayet hadisleri ve kaynakları eklenmiş.

Ailede Çocuğun Ahlak Eğitimi
Prof. Dr. Mehmet Zeki Aydın
Nobel Yayın Dağıtım
Tel: 0(312) 435 61 31

Çocukları için sorumluluk ve endişe duyanlara ve tüm yetişkinlere yardımcı olmayı ve kendilerini geliştirmeyi amaçlayan bir eser.

Gül'e Salavat
Hz. Peygamber'e şiirler antolojisi
Mustafa Özçelik
Mavi Yayıncılık
Tel: 0(212) 531 37 87

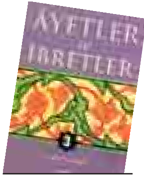
Edebiyatta Peygamber (sas) sevgisini göstermeyi amaçlayan antolojide, bugüne kadar Efendimiz (sas) için yazılmış şiirler yer alıyor.

Gül Nesli
Dr. Ramazan Balcı
Nesil Yayınları
Tel: 0(212) 551 32 25

Resulullah (sas)'ın kendisinden sonra hayatta kalan tek evladıydı Hz. Fatıma. İşte Efendimiz'in nesli de Hz. Fatıma'dan devam etti.

Ayetler ve İbretler
Ümit Şimşek
Zafer Yayınları
Tel: 0(212) 512 80 80

Kırk ayet, kırk ibret tablosu halinde inceleniyor. Kitabın amacı sıkmadan Kur'an'ı günlük hayatımızın bir parçası haline getirebilmek.

Kozmik Perde
Murat Yıldırım
Altınburç Yayınları
Tel: 0(216) 318 42 88

Özellikle bilime meraklı gençlere araştırma imkanı sunan bir kitap. Kitap madde perdesinin ötesindeki sırları aralama gayretinde.

Sevgililer Diyarına Yolculuk
Bayram Bursalı
Rehber Yayınları
Tel: 0(216) 318 42 88

Bizlere ölüm gerçeğini hatırlatan bir kitap. Eserde ölüm, ölüm şekilleri ve kabir hayatıyla ilgili merak edilenler yer alıyor.

Çocuklara yaşlarına uygun olmayan kitapları okutmayın

Çocukların, okudukları kitaplarda işlenen konulardan doğruluk, dürüstlük, sorumluluk, verilen görevi yerine getirme, yardımlaşma ve fedakârlık gibi mesajları alabilmesi gerekiyor. Yaz tatili, çocukların okuma alışkanlığı kazanması için en büyük fırsattır; ancak 'kitap okusun da hangisi olursa olsun' düşüncesiyle çocukların ellerine rastgele verilen kitaplar, onların gelecekleri için tehlikeli olur. Çocuk ne kadar çok kitap okursa o kadar çok düşünce üretebilir; karar alma mekanizmaları hızlanır. Mantık süreci gelişir. Yaşıtlarına göre dikkatini devam ettirme kabiliyeti daha da artar. Kitap okumak, kelime bilgisi, kelime hazinesi, lisan becerileri, okuduğunu anlama, algılama-yorumlama ve sembolleri ayırt etme gibi birçok zihinsel fonksiyonun gelişmesine yardımcı olur.

Cadılı perili masallar anlatmayın

Okulöncesi çocukların soyut düşüncesi olmadığı için, bazı bilgilerle erken tanışmaları, uygun olmayan resimler görmeleri ruhsal gelişimlerini olumsuz etkileyebilir. Örneğin, çocuğa çok aşırı soyut kavramlar geçen, henüz bilmediği metafizik güçlerden bahsedilen büyüler, canavarlar ve cadılar gibi konuları işleyen mesajlar, çocuğu korkuya iter. Bu dönem hikâyelerinde, çocuğun anlayabileceği daha somut kavramlar, daha kısa cümleler olmalı.

Kitapları incelemeden vermeyin

Okuma yazmayı öğrenir öğrenmez çocuklara her kitabın verilmesi doğru değildir. Şiddet ve cinsellik içeren, kavgayı daha ani tepkilerin verildiği, doğaüstü güçlerin çok ağırlıkla işlendiği kitaplar, çocukların hayata bakışlarını etkiler. Güçlü olanın kazandığı, doğaüstü güçleri olanların ön planda olduğu veya diğerlerine baskı kurduğu anlatılan bir kitabı okuduktan sonra, çocuk kendini güçsüz, yalnız ve depresif hissediyor ve korkuyor. Var olmak için güçlü olmak gerektiğini öğreniyor. Şiddete daha fazla başvurur hale geliyor.

Mâ'ruf-u Kerhî lâf çokluğu, söz kalabalıklığı şeklindeki dindarlığı hiç hoş karşılamaz, sadece yaşamaya değer verir, tatbikatı esas alırdı. Ameli ve Allah korkusu çoktu.

AHMED ŞAHİN

Mâ'ruf-u Kerhî Hazretleri

Müslümanların mübarek hayatlarını örnek aldığı maneviyat büyüklerinden biri de Bağdad'da büyüyüp, Dicle nehri yakınında vefat eden Mâ'ruf-u Kerhî'dir (M. 816).

Kerhli Mâ'ruf, aslında Hıristiyan bir ailenin çocuğuydu. Onu küçükken aynı dinde bir ailenin yanında yetişmeye bıraktılar. Fakat Mâ'ruf, yanında bulunduğu Hristiyan ailenin anlattığı üçlü Allah inancını akla uygun bulmadı. Onlara daha küçük yaşta iken itiraz etti. Bu itiraz ve tatmin olmayışı, onu doğruyu araştırmaya sevk etti. Hıristiyan aileyi bırakıp kaçarak Bağdad civarındaki İslâm büyüklerini ziyarete başladı. İşte bu sırada ehl-i beyt imamlarından İmam Rıza'nın da yanına uğradı. Aldığı aklî ve naklî feyizli ilimle Hıristiyanlığı reddedip İslâm'la müşerref oldu.

Bundan sonra her geçen gün ilim yolundaki inkişafa başlayan Mâ'ruf, kısa zamanda kılı kırk yaran bir İslâm büyüğü hâline geldi. Artık karıncayı dahi incitmiyor, bir buğday tanesi kadar da olsa kul hakkından titriyordu.

Gezisi sırasında Kûfe'ye uğramıştı. Mescitte büyük musavvif İbnü's-Semmâk'ın va'zını dinledi. Kulağına gelen şu cümleler kafasında şimşeklerin çakmasına sebeb oldu: "Hangi kul, Allah'a kalbiyle tam yönelirse, Allah da merhametiyle ona tam karşılık verir!.."

Bu söz, Mâ'ruf'un bütün varlığıyla Allah'a yönelmesine, fanî arzulara tamamen arka dönmesine sebeb oldu. Onun bu kararından sonradır ki, Allah da ona rahmet ve ihsanıyla yönelmiş, yaşamaya muvaffak olduğu İslâmî hâlleri, örnek alınır duruma yükselmişti.

Belki ilmi fazla değildi; ama ameli çoktu. Nitekim bir toplantıda Mâ'ruf'un ilminin azlığından bahsedilince, mezheb sahibi Ahmed bin Hanbel, "Öyle söylemeyin, lâzım olan ilim, Mâ'ruf'un sahip olduğu kadarıdır!" demiştir. Bunu garipseyen oğlu Abdullah, bir fırsatını bularak sordu:

"Baba, Mâ'ruf'un ilmi nedir ki?.."

Ahmed bin Hanbel şöyle karşılık verdi: "Oğlum, ilmin başı Allah korkusudur. O da Mâ'ruf'ta bütünüyle vardır. Başka ne bekliyorsun?"

Bir ara Bağdadlı Müslümanlar Medine'de Sufyân bin Uyeyne'yi ziyaret etmişlerdi. Süfyân bin Uyeyne onlara, "Büyük âliminiz ne hâldedir?" diye sordu. "Kimdir âlimimiz?" deyince şöyle açıklamada bulundu:

"Mâ'ruf'u kast ediyorum. Dikkat edin. Mâ'ruf'tan istifâdeyi düşünün.

FOTOĞRAF: REUTERS

Mâ'ruf, yanınızda olduğu müddetçe Allah sizi korur!"

Mâ'ruf tam bir İslâmî hayata girmiş, bütünüyle hayatını İslâmî hizmete tahsis etmişti. Onun dünyaya karşı teveccühü yoktu. Hattâ şöyle diyordu: "Dünyalık kazanılınca sevinmemek, kaybedilince de üzülmemek gerek!.. Zira bir kula, dünyanın fazla teveccüh etmesi, onun işlediği günahlara peşin bir ceza. Yüz çevirmesi de ihlâsına âcil bir şifâdır."

Mâ'ruf, lâf çokluğu, söz kalabalıklığı şeklindeki dindarlığı hiç hoş karşılamaz, sadece yaşamaya değer verir, tatbikatı esas alırdı.

Gerçekleri lâf çokluğu ile boğuntuya getirenlere şöyle derdi: "Allah bir kulun hayrını isterse, ona lâf kapısını kapar, amel kapısını açar! Kötülüğe müstehak olduğunu görünce de, amel kapısını kapar, lâf kapısını açar!"

Demek ki, tatbikatı bırakıp işi lâfla, mugalâtayla geçiştirmek kötülük işareti, iyiliğe lâyık olmama ifadesidir. Bütün varlığıyla Allah'a bağlanan Mâ'ruf, tam bir tevekkül içindeydi. Şöyle diyordu: "Allah'a öylesine tevekkül et ki, bütün şikâyetlerinde O, senin yegâne dayanak ve desteğin olsun. O'nun dışında âciz kullara dert yanıp, feryad etme..."

Kendisi hidâyete erdikten sonra, anne-babasının da hidâyetine sebeb olmuştur.

Asıl korkusu "rıza"yı kaybetmekti

Mâ'ruf'un sevap-günah, haram-helâl hususlarındaki tam titizliğini görenlerden biri, bu dikkatin sebebini sorarken şöyle der:

"Ey Mâ'ruf, haramlardan bu kadar korkup, kul hakkından böylesine çekinişin herhalde ölüm korkusundandır?"

"Hayır, ondan değil."

"Kabir azabındandır öyleyse?"

"Hayır, ondan da değil."

"Öyleyse cehennem endişesindendir?"

Mâ'ruf neticeyi şöyle bağlar:

"Bu saydıkların nedir ki! Benim bütün mes'elem, bu saydıklarının tümünü de tasarrufunda tutan Zât'ın rızâsıdır. O, bunların hepsine mâlik ve hâkimdir. O'nun rızâsını kazanan bunların hepsinden de emin olur."

Mâ'ruf hasta yatağından son vasiyetini şöyle yapmıştır: "Vefatım vâki olduğu an, gömleğimi çıkarıp sadaka verin." "Niçin?", diye soranlara, "Ben, dünyaya geldiğim gibi gitmek istiyorum." demiştir.

Kotku Hazretleri'nin 'doktor abla'sı: Hümeyra Ökten Hanım

Her eve bir anne lazım; ama yedi mahalleye de bir doktor gerek

FOTOĞRAFLAR: MEHMET YEGİT

Dr. Hümeyra Hanım, 81 yaşında. 57 yıldır hekimlik yaparak insanlara faydalı olmaya çalışıyor. 1959'dan beridir de 6 ay Hicaz'da 6 ay Türkiye'de hizmet ediyor. Sevenleri onu "tabibe-i hâzıka-i mütedeyyine" yani "işinin ehli dindar doktor" diye tanımlıyor.

■ **ŞEMSİNUR ÖZDEMİR**

81 yıllık ömrünün 57 yılını doktorluk yaparak insanlara hizmetle geçirmiş, hayatını hastalarına adamış, tek başına bir vakıf gibi çalışan Hümeyra Ökten, ismi hafızalara kazınan çağın kahramanlarından biri. İmam hatip liselerinin kurulması için büyük çaba harcayan merhum Celalettin Ökten'in kızı olan Hümeyra Hanım, babasından ve annesinden köklü bir eğitim ve terbiye almış. Yıllar sonra doktoru olduğu büyük alim Mehmed Zahid Kotku Hazretleri'nden de 'ders' alan Hümeyra Hanım, geçen yıla kadar hasta bakmaya devam etti. Hiç evlenmediği ve anneliği yaşamadığı halde yakın çevresinin 'Hümeyra anne' diye hitap ettiği bu adanmış ruh, hâlâ yakın çevresindeki hastalara yardımcı olarak mesleğini ifa ediyor. 1959'dan beri yılın yarısını Hicaz'da yarısını Türkiye'de geçiren Hümeyra Hanım ile Mecidiyeköy'de yeğenleriyle birlikte yaşadığı evinde görüştük. O, buradan bazı günler otobüsle Göztepe'ye geçip evinde tedavi gören yengesinin bakımına yardım ediyor. "Tabibe-i hâzıka-i mütedeyyine" diye nâm salan Hümeyra anneyi birkaç sayfada anlatmak ne mümkün!

Annem-babam örnek bir hayat yaşadı

Hümeyra Hanım, 1925'te Fatih'te doğar. Babası Celalettin Hoca öğretmen, annesi orta tahsilli bir hanımdır. Her gün gazete gelen, siyasi ve tarihi hadiselerin tartışıldığı bir evde yetişen Hümeyra Hanım, daha okula başlamadan kullandığı lügatli kelimelerle çevresini şaşırtan zeki bir çocuktur. Çok iyi bir talebedir. İlkokul birinci sınıftan dahiliye ihtisasını bitirene kadar bütün yılları pekiyi ile geçer. Düzenli bir hayatları olduğunu belirten Hümeyra Hanım, aile ortamını şöyle anlatıyor: "Annem-babam bizim nasıl olmamızı isterlerse kendileri de öyle yaşardı. Evimizde yalan, gizli iş çevirmek yoktu. Babam, annemle istişare ederdi. Büyüyünce biz de söze karışmaya başladık. Saygı vardı. Babam söze başladığı zaman biz susardık, söyleyeceklerimizi sonra söylerdik. Akşamları babam bizi etrafına alır, bir sohbet açar, İslam tarihinden, İslamî hayattan güzel şeyler anlatırdı. Bunların ruhuma çok tesiri oldu. Babamın kıyameti bir anlatışı vardı ki seyretmiş gibi olurdum. Peygamberimiz'in hayatından, sahabelerden, büyüklerden, Osmanlı tarihinden, Allah dostlarının hayatından konuları sevdirerek anlatırdı."

Bunların da tesiriyle ortaokuldayken kimse söylemeden tek tük kıldığı namazlarını düzenli eda etmeye niyet eder Hümeyra Hanım. İstanbul Kız Lisesi'nden mezun olduktan sonra mesleğini seçerken öncelikle insanlara en çok nasıl hizmet edebileceğini düşünür ve babasıyla da istişare ederek doktor olmaya karar verir. 1943'te başladığı İstanbul Tıp Fakültesi'nden 1949'da mezun olan Hümeyra Hanım'ı bu arada en çok üzen durum başı örtülü olarak okula gidemeyişidir.

Lisede iken kız öğrencilerin kış döneminde taktığı kapişon denilen örtüyü mayıs ayına kadar örtmeye devam ederken, üniversiteyi örtüsünü kapının önünde çıkararak bitirir. O dönemde başı örtülü hiç öğrenci yoktur. İhtisas sınavını verdikten sonra zaruret hali kalktığı için bir daha başını açmak zorunda kalmama düşüncesiyle, çok başarılı olduğu halde akademik kariyer yapmayı istemez. Doğrudan meslek hayatına atılır.

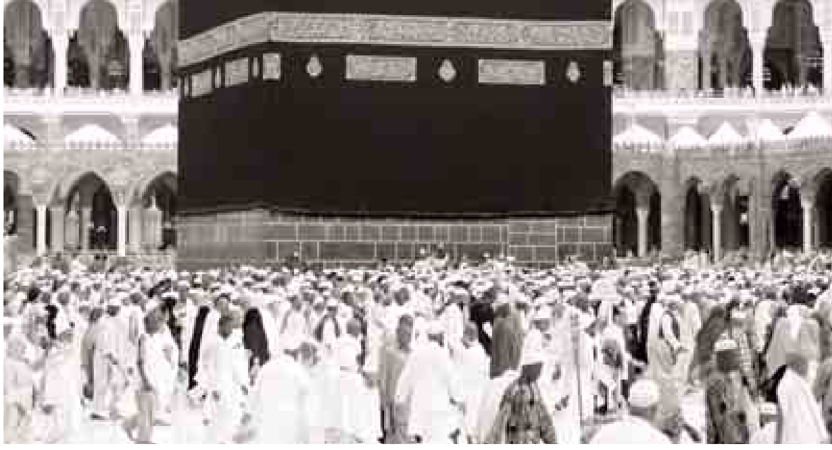
Zor bir bölüm olduğu için dahiliyede uzman olmak istemesi hocalarını bile şaşırtır. Öğrenci iken namazlarını gelip evinde kılmıştır; ama hastanede bu geniş vakti bulamamanın sıkıntısını yaşar. Namaz vakitlerinin dışında civardaki küçük camiler kilitlendiği için açık mescit bulabilmek için dolaştığı çok olmuştur Hümeyra Hanım'ın. Hastaneye iyice alışınca namazlarını pek kimsenin uğramadığı kütüphanede kılmaya başlar. Kütüphane memuru, Satanik adlı Ermeni bir kızdır. Hoşgörülü bir insan olan Satanik, arkadaşı Hümeyra Hanım'a kütüphaneyi açarak yardımcı olmaktadır. O dönemde kendisinden başka namaz kılan kimseye de rastlamamıştır.

Hümeyra Ökten, dahiliye uzmanı olarak Beyazıt'ta muayenehane açar ve birçok insanı sağlığına kavuşturur.

Nöbetçi olduğunda hastanede bayram havası esiyordu

Hümeyra Hanım'ın kimseyle münakaşa etmemek gibi genel bir tavrı vardır. Tartışmalara karışmaz, daha çok hastalarla ilgilenir. Mesela, hastaneye gelen yol iz bilmeyen kadınlara diğer asistanlar kaba davranıp alay ederken, Hümeyra Hanım onları korur ve anlayışlı davranır; ama bu yüzden arkadaşlarına da müdahale etmez. Yaşadığı bir olayı da şöyle anlatıyor: "Asistan ve doktorların, hocamız Prof. Müfide Küley'i her bayramın 2. günü evinde ziyaret etmek âdet olmuştu. Hep birlikte otururken sarı renkli içeceklerin olduğu bir tepsi getirildi. "Likör olabilir" diye şüphelendim. Bir arkadaşımız almak istemedi. Herkes ona gülüp dalga geçti. O da şakayla karışık gereken cevapları verdi. Sıra bana gelince itiraz etmeden aldım. Öbür tarafta Lefter diye Rum bir çocuk oturuyordu. O içince 'Bir tane daha içer misin?' deyip bardakları kaydırdım. Bu şekilde alaya maruz kalmadan kurtuldum." Hastalarının, kendisini çok sevdiğini, hatta nöbetçi olduğu geceler hastanede bayram havası estiğini ifade eden Hümeyra Hanım, "Onlardan çok dua aldım. Bugünkü böyle iyiliğimi biraz annemin-babamın, biraz da hastaların duasına medyunum elhamdülillah. Ayağın Kâbe'ye bassın derlerdi. Asistanken Hicaz'a gitmek nasip oldu." diye konuşuyor.

İlk haccına 1953'te Kızılay ile gitti

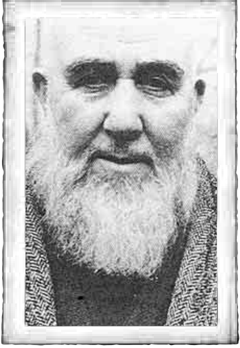
Kızılay, 1953'te hacda görev yapmak üzere 8 gönüllü doktor aramaktadır. Ağustos ayına denk geldiği için zor şartlara kimse cesaret edemezken Hümeyra Hanım listenin başına ismini yazdırır. Hac dönüşü örtü konusunda nabız yoklamak için klinik şefi Ekrem Egeli'nin odasına ziyarete gider. Egeli'nin "Ne bu böyle hacı hanımlar gibi." diyerek tepki göstermesi üzerine başörtülü çalışmak için ortamın müsait olmadığını anlar ve 1,5 sene daha sabretmeye karar verir. "Her sabah başımı açarken gözümden yaşlar akardı. Hocalarım ve arkadaşlarım çok çalıştığım için beni kariyer yapacak sanırlardı. İhtisas bitince, 'babam emekli oldu aileye katkıda bulunmak için çalışmam lazım' diyerek Müfide Küley'e istifamı verdim. Başörtülü devam edemeyeceğim için ayrıldım. Zarurete din müsaade eder. İnşallah Cenab-ı Allah da öyle kabul eder, ihtisası almak için zaruret sayılırdı. Ama ondan sonra kalırsam zaruretten çıkar artık. Dışarıda nasıl olsa işimi görebilirdim." sözleriyle anlatıyor yaşadıklarını.

Hümeyra Hanım, ilk olarak verem-savaş dispanserlerinde çalışır. Beyazıt Çarşıkapı'da da bir muayenehane açarak daha çok kadın olan hastalarını düşük ücretle muayene eder. İstanbul'dan ve Anadolu'nun her yerinden hastaları gelir. 1956'da anne ve babasıyla tekrar hacca gider. Suudi Arabistan o dönemde mühendislere ve doktorlara oturma izni vermektedir. Müracaat edip 1959'da oturma izni alır. Bundan sonra her yıl üç ayları ve hac mevsimini Hicaz'da geçirir. Küçük bir muayenehane açıp hasta bakar.

Orayı özlemek susamak gibi bir şey

Her haccım diğerinden farklı olur. Aynı günler olsa bile şartları farklıdır. Bazen bir saat önce olur bazen sonra, bazen erken gelirsin bazen geç. Oturduğun yer bazen yola yakın olur bazen uzak. Her bir hac ayrı gelir bana. Orası çok güzel bir âlem. Doyulmuyor ki, 'bir kere su içtin bir daha içme!' denir mi?.. İnsan yine susuyor, orayı özlemek, susamak gibi bir şey.

Mehmet Zahit Kotku hazretleri Hümeyra hanımı "doktor abla" olarak çağırır ve ona birçok hasta gönderir.

Merhum Kotku Hazretleri ona 'doktor abla' derdi

Çağımızın değerli alim ve hizmet önderlerinden Mehmet Zahit Kotku Hazretleri'nin, Hümeyra Hanım'ın hayatında özel bir yeri var. Hocaefendi ile ilk haccından dönerken vapurda tanışan Hümeyra Hanım, bir daha alakasını kesmemiş. Sürekli hastalarla ilgilenen, çağıran herkesin yanına giden başörtülü genç doktor hanım, Hocaefendi'nin dikkatini çekmiştir. Gördüğü yerde selam verir, hatırını sorar. Hümeyra Hanım da hiç görmediği dedesine benzetir onu ve bundan dolayı kalbinde bir muhabbet hisseder. Kotku Hazretleri, böbrek sancısı tuttuğu bir gün ismiyle çağırtır Hümeyra Hanım'ı. Dostlukları orada yaptıkları sohbetle başlar. İstanbul'a döndükten sonra Celalettin Hoca ile de dost olan Hocaefendi, Hümeyra Hanım'a kimi zaman bakması için hasta gönderir, kimi zaman hasta için çağırır. Kotku Hazretleri'nin 'doktor abla' dediği Hümeyra Hanım, 1980'deki son haccında da onun yanında olur. Hacılarla birlikte dönemediği için Türkiye'de görüşme duasıyla ayrılırlar. Ancak, Hocaefendi bir hafta sonra vefat eder. Yanında olamadığı için çok üzülür.

Hümeyra Hanım'ın mümkün olduğu kadar çok hastaya bakmak gibi bir gayesi vardır. Uzak yakın demeden çağrılan yere gider. Senenin 6 ayını geçirdiği Hicaz'a çoğu zaman karayolu ile günler süren yolculuklarla gidip gelir. 1981'de artık yaşlandığını düşünüp Hicaz'da daha fazla kalma niyetiyle muayenehanesini kapatır. Ancak, yeni kurulan Fatih Hastanesi desteğini isteyince hizmet için tekrar çalışmaya razı olur. Bundan iki yıl önce 'artık emeklilik vaktiniz geldi' denilene kadar çalışır burada. Haftada iki gün, bir gün derken bu sene Hicaz dönüşü tamamen bırakır hastaneyi.

Hümeyra hanım, iki yıl önceye kadar Fatih'te bir hastanede fiilen çalışıyor ve hasta bakıyordu.

Hayatın hep iyi tarafını gördüm

Ömrü boyunca 'kadın başıma ne yapabilirim ki' düşüncesini aklına bile getirmeyen Hümeyra Hanım, karşılaştığı bütün zorluklarla, sıkıntılarla iman, sabır ve tevekkülün verdiği güçle mücadele etmiş. Tesettürüne riayet etmek şartıyla hizmetten hiç geri durmamış. Hiçbir zaman korkmamış, yılmamış. Hayatın hep iyi tarafını, bardağın hep dolu tarafını görme gibi bir tabiatı olduğunu vurguluyor özellikle. Kendisine söylenen kötü sözleri unutuyor; ama iyilikleri seneler geçse dahi hatırlıyor. O kadar ince fikirli olmadığını söylüyor mesela, söylenen bir sözün altında "Acaba başka bir mana var mı?" diye düşünmek aklına bile gelmiyor. Kinaye aramıyor. Gösterişi, ev eşyalarını, maddiyatı sevmiyor. 'Allah ne verdiyse kabulümdür.' deyip kalbini rahatlatıyor.

İlk gençlik dönemlerinde evlilik fikrine çok soğuk bakmasa da hizmet hayatı yoğunlaştıkça bu fikirden vazgeçer Hümeyra Hanım. İstanbul'da da geç saatlere kadar çalışmaktadır. Çok geceler, nasıl olsa eteğimden tutacak yok diyerek dispanserde nöbetçi kalan Hümeyra Hanım, "Her eve bir anne lazım, annelik çok yüksek bir mevki; ama yedi mahalleye de bir doktor lazım. O lazım olan doktor ben olayım, annelere bakayım inşallah, diye düşündüm. Evlensem hizmet aksayacak, dedim. İnşallah günah olmamıştır. Anneleri öğretmen olduğu için uzun süre yeğenlerime baktım. O yüzden bana torun gibi geliyorlar şimdi. Hâlâ onlarla birlikteyim. Hayatımda hiç yalnızlık hissetmedim elhamdülillah." diye konuşuyor.

Hizmet edince unutulmuyorsun

Bu sene Harem-i Şerif'te iken bir Türk hanım, 'Türk'sünüz galiba' deyip nereli olduğumu, ismimi sordu. Ayşe diye ilk ismimi söyledim. Bana baktı, "25 sene önce İstanbul'da Beyazıt'ta bir muayenehaneye gelmiştim. Orada bir doktor hanım vardı ne kadar benziyorsun!" dedi. "Ben oyum", deyince öyle bir sarıldı ki meğer öldüğümü sanıyormuş. Adıyamanlı bu hanım, ismimi bile unutmamış. Hizmet edince unutmuyor insanlar. Bir doktor arkadaşım, "Annem verdiğin reçeteyi 20 senedir saklıyor, lazım olunca onu yaptırıyor." demişti. Her zaman da iyi gelirmiş. Belki bana itimat ettikleri için, belki besmeleyle yazdığım için bilmiyorum neden tesir ediyor benim reçetelerim.

Üç kuşaktan hastası oldu

Babam, bir aileye bir doktor lazım, derdi. Elhamdülillah ailemin büyüklerine hep hizmet ettim. Şimdi 3. kuşak hastalarım geliyor. Babaannelerine de bakmışım. Almanya'dan bir aile gelmişti. Kızlarını zengin bir ailenin çocuğuyla evlendireceklerdi. Birlikte gittik bakmaya. Çocuk biraz anormaldi. Ben de kızın babasını vazgeçirdim. Kızcağız o zaman niyet etmiş, inşallah evlenip de bir kızım olursa ismini Hümeyra koyacağım ve tıp eğitimi aldıracağım diye. Seneler geçti, Hümeyra tıp talebesi olarak geldi yanıma!

FOTOĞRAF: ALİ ÜNAL

Meleklere neden inanırız?

Meleklerin varlığını gönülden kabul etmek, imanın temel şartlarından biridir. Kur'an'da meleklere imanın farz olduğunu bildiren birçok ayet vardır. Şeytan, günahı teşvik için önce meleklere olan imanı zayıflatmaya çalışmaktadır.

Melek nedir?

Melek, Allah tarafından yaratılmış, erkeklik ve dişilikleri olmayan ve Allah'a itaatten ayrılmayan nuranî bir varlıktır. Melekler, duyu organlarıyla algılanabilecek maddî bir yapıya sahip olmamaları yönüyle gayb âlemine ait varlıklardır. Bunun için de, haklarında duyularla değil, âyet-i kerimeler ve peygamberlerin verdikleri haberlerle bilgi sahibi oluruz.

Rabbimiz, gaybın son habercisi, son peygamberi Hz. Muhammed'e (sallallahu aleyhi ve sellem) vahyetmiş olduğu kitabında, bize meleklerden bahseder ve onların varlığına inanmayı iman esasları içinde ifade eder: "Peygamber Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, (buna) mü'minler de (iman ettiler). Her biri Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler." (Bakara, 2/285)

Meleklere inanmayan kişi, ilgili âyetlerin hükmünü inkâr ettiği için iman etmiş sayılmaz. Esasında meleklere inanmamak, dolaylı olarak vahyi, peygamberi, peygamberin getirdiği kitabı ve tebliğ ettiği dini inkâr etmek anlamına gelir.

Meleklerin özellikleri nelerdir?

Meleklerle ilgili bilgiyi biz, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi ve sellem) hadislerinde görmekteyiz. Bir hadis-i şerifte "Cinlerin ve şeytanların ateşten, Hz. Âdem'in toprak-tan/çamurdan, meleklerin ise nurdan yaratıldığı" (Müslim, Zühd, 10) bildirilir.

Melekler günah işlemezler

Melekler, öfke, kin, gazap, kıskanma ve haset gibi negatif duygulardan uzak olup, beşere ait diğer his ve meyillerden korunmuşlardır. Dolayısıyla onlar için, isyan ve başkaldırma gibi herhangi bir günah söz konusu değildir.

Yemez içmezler, evlenmezler

İnsanların sahip oldukları yemek, içmek, erkeklik, dişilik, evlenmek gibi fiil ve özelliklerden uzak (Saffat, 37/49) ruhanî birer varlık olan meleklerin, makamları sabittir ve onlar için bir ücret alma da söz konusu değildir.

Son derece hızlı hareket edebilirler

Melekler, kendilerine has latif ve nuranî bir yapıya sahip olmaları sebebiyle son derece süratli, kuvvetli ve mükemmel varlıklardır. Kur'an'da onların bu özelliklerini ifade adına şöyle buyrulur: "Melekler ve ruh, O(nun arşı)na -miktarı (dünya senesi ile) elli bin yıl olan- bir günde yükselip çıkarlar." (Mearic, 70/4)

Çeşitli şekillere girebilirler

Melekler, Allah'ın emir ve izni ile çeşitli şekillere girebilen varlıklardır. Onlar peygamberler tarafından hem aslî, hem de başka şekilleriyle görülmüşlerdir. Meselâ, Cebrail (aleyhisselam) Hz. Meryem'e bir insan şeklinde görünmüştür. (Meryem, 19/16-17.) Hz. İbrahim'e bir oğul müjdesiyle gelen melekler de, insan şeklinde görünmüşlerdir. Ayrıca Cibrîl hadisi olarak bilinen, -iman, İslâm ve ihsan kavramlarının tanımlarının yapıldığı- rivâyette de belirtildiği gibi, Cebrail sahabiler tarafından insan şeklinde görülmüştür. (Müslim, İman 37)

TERİMLER

Dört büyük meleği biliyor musunuz?

a) Cebrail: Allah'tan vahiy getiren melektir.
b) Mikail: Evrendeki tabiat olayları ve canlıların rızıkları ile görevli melektir.
c) İsrafil: Kıyametin kopması ve insanların kabirlerinden kalkması için "sûr"a üflemekle görevli melektir.
d) Azrail: Canlıların ruhlarını almakla görevli melektir.

Ebedî ve ezelî ne demektir?
Ebedî, sonu olmayan; ezelî ise başlangıcı olmayandır.

Ecir nedir?
Yapılan güzel ameller karşılığında Allah'ın kullarına verdiği mânevî mükafattır.

Ezan nedir?
Namaz vakitlerinin girdiğini bildirmek üzere müezzin tarafından okunan ve özel sözlerden oluşan dinî bir davettir.

Farz nedir?
Dinen yapılması kesin olarak istenen şeydir.

Fasık nedir?
Allah'ın emir ve yasaklarına riayet etmeyen kimseye denir.

Fıkıh nedir?
Kişinin amel yönünden faydasına ve zararına olan şeyleri bilmesidir.

Fitre nedir?
Ramazan Bayramı'na kavuşan ve dinen zengin sayılan Müslümanların, kendileri ve bakmakla yükümlü oldukları kişiler için fakirlere vermeleri gereken belli miktarda mal ya da paradır.

Günah nedir?
Allah'ın emir ve yasaklarına aykırı olan amel, söz ve davranışlardır.

Meleklerin görevleri nelerdir?

Yüce Yaratıcı tarafından meleklere verilen görevleri Kur'an âyetlerinin ve bazı hadis-i şeriflerin ışığında şöyle sıralayabiliriz:

1. Allah'ı her bir eksik ve yanlış mülâhazadan tenzih etmek, O'na gece gündüz övgü ve şükranda bulunmak ve O'nu, O'na yaraşır bir biçimde yüceltmek.

2. Allah'ın peygamber olarak seçtiği kullarına vahiy getirmek.

3. Peygamberleri salât ve selâm ile yüceltmek ve bütün insanlara dünyada hayır duada bulunmak.

4. Peygamberlere ve mü'minlere manevî bir güçle destek olup onları sıkıntılı ve üzüntülü anlarında rahatlatmak, inkârcıları ise sıkıntıya sokmak.

5. İnsanı koruyan takipçiler olarak bir anlamda insanlara hizmet etmek.

6. İnsanların fiillerini kaydetmek.

7. Kâinatla ilgili olarak yürütülen ilâhî icraata vasıta olmak.

8. Beşerin yaratılış ve ölümüyle ilgili olarak görev yapmak.

9. İlâhî cezaları icra eden elemanlar olarak görev yapmak.

FOTOĞRAF: AA

MELEKLER KAÇ GRUBA AYRILIR, VAZİFELERİ NELERDİR?

Meleklerin sayısı ve çeşitleri

Meleklerin sayısını ancak Allah bilir. Kur'an'da ve hadislerde meleklerin sayıları hakkında açık bir bilgi mevcut değildir. Ancak Kur'an'ın "Göklerin ve yerin orduları Allah'a aittir." şeklindeki beyanlarından hareketle, sayılamayacak kadar çok olduklarını söylememiz mümkündür.

Vahiy meleği Hz. Cebrail

Cebrail (aleyhisselam) dört büyük melekten biridir. Allah tarafından peygamberlere vahiy getirmekle görevlendirilmiştir. İsmi Kur'an'da üç yerde Cibrîl olarak geçmektedir. Ayrıca Cibrîl âyetlerde "ruh", "rûhenâ", "rasûlün kerîm", "rasulü rabbik", "ruhu'l-emin", "ruhu'l-kudüs" gibi isimlerle de zikredilmektedir. Bir hadiste ise, bunlara ilâveten "en-Nâmus" diye isimlendirilmektedir.

Kıyamet meleği: Hz. İsrafil

Bu meleğin adı Kur'an'da açıkça geçmez. Âyetlerde yalnızca, sura üflenileceğinin haberi verilir. Adı, hadiste dört büyük meleğin içinde zikredilir. İsrafil (aleyhisselam) sûra iki defa üfleyecek, ilkinde kıyamet kopacak, ikincisinde ise tekrar diriliş meydana gelecektir.

Ölüm meleği: Hz. Azrail

Görevi, ölüm vakti gelenlerin ruhunu teslim almaktır. Kur'an'da ölüm meleği adıyla ifade edilmiştir.

Kirâmen Kâtibîn melekleri

İnsanın sağında ve solunda görevli olarak bulunan iki meleğin adıdır. Sağdaki, iyi iş ve davranışları, soldaki ise kötü iş ve davranışları tespit etmekle görevlidir. 'Hafaza melekleri' adı da verilen bu melekler, kıyamet günü hesap sırasında yapılan işlere de şahitlik edeceklerdir.

Kâinattaki hadiseleri idare eden melek: Hz. Mikâil

Dört büyük melekten biri olup Allah tarafından kâinattaki tabii olayların ve yaratıkların rızıklarının idaresine vasıta kılınmıştır. İsmi, Kur'an'da sadece bir âyette geçer.

Mukarrebûn melekleri

İlliyyûn ve Kerûbiyyûn olarak da anılan bu melekler, Allah'ı tesbih ve anmakla görevli olup O'na çok yakın ve O'nun katında şerefli bir mevkide bulunurlar.

Hamele-i arş melekleri

Arşı (Allahın kudret ve saltanatının tecelli yeri) taşıyan meleklerin adıdır. Kur'an'da haklarında şöyle buyrulur: "Arşı taşıyan, bir de onun çevresinde bulunan melekler devamlı olarak Rab'lerini zikir ve O'na hamd ederler."

Münker ve Nekir melekleri

Ölümden sonra kabirde sorgu ile görevli iki melektir. Bilinmeyen, tanınmayan, yadırganan anlamındaki Münker ve Nekîr, mezardaki şahsa, hiç görmediği bir şekille gelmeleri sebebiyle bu ismi almışlardır. Bu iki melek kabirdeki ölülere, "Rabbin kim?", "Peygamberin kim?", "Kitabın ne?" şeklinde sorular yöneltirler ve o insana, alacakları cevaplara göre muamele ederler. Hadis-i şeriflerde, insanın kalbine doğruyu ve gerçeği ilham eden, Kur'an okunurken yeryüzüne inen meleklere de dikkat çekilir.

Melek inancı insana ne kazandırır?

Meleklere inanan birisi, kendisini hiçbir zaman yalnız hissetmez. Zira böyle birisi en yalnız zamanlarında bile, kendisiyle beraber bulunan meleklerin varlığını bilir ve onların mevcudiyetlerinden duyduğu manevî bir feyizle yalnızlığını ünsiyete (sıcak bir birlikteliğe) çevirir.

Her an onların kontrolü altında olduğunu bilen ve düşünen bir mü'min, günahlara doğru yürümekten hem utanır hem de çekinir.

Melek inancı, manevî güzelliğin ve ahlâkî inceliğin bir sembolü olarak, insanlarda kendilerine benzemeye özlem duyulan bir hedef olarak da teşvik edici bir etkiye sahiptir.

ESMÂ-Ü'L HÜSNÂ

er-RAHMÂN

Ezel'de bütün yaradılmışlar hakkında hayır ve rahmet irade buyuran;

Sevdiğini, sevmediğini ayırt etmeyerek bütün mahlûkatını sayısız nimetlere gark eden...

Hayatları için lüzumlu olan bütün rızıkları veren...

er-RAHÎM

Pek ziyade merhamet edici;
Verdiği nimetleri iyi kullananları daha büyük ve ebedî nimetler vermek suretiyle mükâfatlandırıcı...

Rahmân ism-i şerîfinden Allah Teâlâ'nın ezelde bütün mahlûkatı için hayır ve rahmet irade buyurduğu anlaşılır. Rahîm ism-i şerîfi ise mahlûkatı arasında irade sahipleri, hususan mü'minler için rahmet-i İlâhiyyenin tecellisini ifade eder.

el-MELİK

Bütün mahlûkatın hakikî sâhibi ve mutlak hükümdârı...

Allah'ın, ne zâtında ne de sıfatında hiçbir varlığa ihtiyacı yoktur. Bilâkis her şey zâtında, sıfâtında, varlığında ve varlığının devamında O'na muhtaçtır. Bütün kâinatın hakikî sâhibi, mutlak hükümdârıdır.

el-KUDDÛS

Hatâdan, gafletten, aczden ve her türlü eksiklikten çok uzak ve pek temiz...
Allah, hissin idrâk ettiği, hayâlin tasavvur ettiği, vehmin tahayyül ettiği, fikrin tasarladığı her vasıftan münezzeh ve müberradır. O hatâdan, gafletten, acizden ve her türlü eksiklikten çok uzak ve pek temiz olandır. Bu bakımdan her türlü takdîse lâyıktır.

İnsan su'-i ihtiyârı karışmadığı müddetçe kâinatta fıtrî olarak bulunan umumî temizlik hakikatı da, Cenâb-ı Hakk'ın KUDDÛS isminin tecellîsidir.

Cinler, ateşten yaratılmışlardır

Kur'an ve hadisler, cinlerden bahseder. Onların da Müslüman'ı ve gayrimüslimi vardır. İnsanların cinleri göremeyişi, gözlerinin cinleri görecek yetenekte yaratılmamış olmasındandır.

FOTOĞRAF: AFP

Madde ve fizikötesi varlıklardan biri de cinlerdir. Cin, kelime olarak örtülü ve kapalı anlamlarını ifade eder. Terim manası ise şöyledir: Duyu organlarıyla algılanamayan, çeşitli şekillere girebilen, ateşten yaratılmış manevi ve ruhani varlıklardır. Kur'an-ı Kerim'de, yaratılışlarının söz konusu edildiği yerde, cinler ve insanlar birlikte ele alınmıştır. Meselâ, bir âyette şöyle denir: "İnsanı kiremit gibi pişmiş çamurdan yarattı. Cinni ise hâlis ateşten yarattı."

Cinler, insanlardan önce yaratılmıştır

Yeryüzünün ilk sakinleri cinlerdir. Bu sebepledir ki melekler, insanın halife kılınacağını duydukları zaman: "Oradaki nizamı bozacak ve yeryüzünü kana bulayacak bir mahlûk mu yaratacaksın?" demişlerdi. Cinler, yeryüzünde bozgunculuk yapmış ve kan dökmüşlerdi. Öyle ise bir manada cinlerle aynı fıtratı taşıyan insan da aynı şeyleri yapabilirdi.

Nitekim beşer tarihine baktığımızda daha Hz. Adem zamanında ilk kanın döküldüğünü görüyoruz. Bu arada, aynı beşer içinde, kendisini ve Rabb'ini bilen, fıtratını vahiy ile şekillendirenler ve tam anlamıyla halifeliği temsil edenler de az değildi. Meleklerin o anda bilemedikleri husus da meselenin işte bu yönüydü ki, Cenab-ı Hak meleklere: "Ben sizin bilmediğiniz pek çok şey bilirim." ikazında bulunmuştu. Evet, bu ayet-i kerimeden açıkça anlıyoruz ki, cinler insanlardan önce yaratılmıştı ve onlar, yeryüzünde bozgunculuk yaparak kan dökmüştü.

Sorumlulukları açısından insanlara benzerler

Cinler de aynen insanlar gibi kulluk için yaratılmışlardır. Nitekim bir âyette Allah (celle celâluhû) "Ben cinleri ve insanları sırf Beni tanıyıp yalnız Bana ibadet etsinler diye yarattım." buyurmaktadır. Cinler de insanlar gibi Allah'a muhatap olan iradeli varlıklardır. Onlara da emir ve yasakları ihtiva eden İlâhî mesajlar gelmiştir, dolayısıyla onlar da, bu mesajlarla sorumludurlar. Ayrıca cinler de insanlar gibi yerler, içerler, evlenirler, çoğalırlar ve ölürler.

Cinlerle temas kurulabilir mi?

Bazı insanların ruhları cinlerle temasa müsaittir; çabuk trans haline geçebilir, çabuk bizim buudlarımızın dışına çıkabilir ve onların âlemi, onların buudları, onların dilleri ve haberleşmeleriyle mayalanabilirler. Bu bir fıtrat meselesidir. Ancak, bundan bir insânî üstünlük manası da çıkarılmamalıdır. Görülmeyen bu kuvvetlerin tâbi oldukları belli prensipler vardır. İnsan, her arzu ettiği yerde onlara iş yaptıramaz. Zira onlar, Allah (celle celâluhû)'ın tayin ettiği buudun dışında iş yapamazlar. Kişi, mazhar olduğu bir kısım esmâ ve kelimeleri sırlı kilitleri açar gibi kullanıp cinlerle temasa geçebilir; ama cinler kendilerine verilmeyen imkânı kullanamazlar. Bu itibarla her insan, cinlerden istifade edemez, eden de onları her arzusunda kullanamaz. Bununla birlikte, bazı kelimeleri cinlere ait birer kod, birer telefon numarası gibi çevirip, belirli şekillerde ve belirli sayıda tekrarlayarak, onlarla irtibat kuran insanlar da az değildir.

Cinler, insanlara hangi hallerde zarar verir?

Cinler, daha çok cünüplük ve hayız-nifas hallerinde musallat olup, onları değişik şekilde ve değişik seviyede baştan çıkarabilirler. İşlenen her bir günah, şeytan ve habis cinlere açılan bir kapı ve pencere durumundadır. Bilhassa hassas tipler, bozuk ruhlular, duâdan ve duâlıların atmosferinden uzak lâubali hayat yaşayanlar, cinlerin tesirine çabuk girerler. Tabiî ki, cinlerin hayat sınırlarını ve hukuklarını ihlâl ve besmele çekmeden evlerini ve yurtlarını işgal de, cinlerden zarar görmede mühim faktörlerdir.

Bu yüzden Efendimiz, bize pis yerlere girerken duâ etmemizi öğretiyor ve onların bulundukları mezbelelik, çöplük, hamam, otluk, helâ ve hattâ kabirlerde namaz kılmamızı yasaklıyor. Bu yerler, şeytanın ve kötü ruhların uğrak yerleridir. Efendimiz, hayatımızın her safhasında duâlı olmamızı, bu kâbil zararlı oklara hedef olmaktan korunmamızı temin edecek bir kale ve kalkan sayılabilecek temiz muhitlerde bulunmamızı, temiz insanlarla düşüp kalkmamızı, duâlarla bir atmosfer oluşturmamızı ve ibadetle korunmamızı emrediyor. Öyleyse, cinlerin her türlü kötülüğünden emin olmak isteyen, her şeyden önce günahlardan şiddetle kaçınarak, onların girecekleri delikleri kapamalıdır.

TERİMLER

Hadis nedir?
Peygamber Efendimiz'in sözleri veya O'nun fiil ve onaylarının sözle ifadesine denir.

Haram nedir?
Dinen yapılması kesin olarak yasaklanan şeydir.

Haşr nedir?
Bütün canlıların yeniden diriltilerek mahşerde, hesap vermek üzere toplanmasıdır.

Hatim nedir?
Kur'an-ı Kerim'in baştan sona kadar okunup bitirilmesidir.

Hicret nedir?
Peygamberimiz'in Miladî 622 yılında Mekke'den Medine'ye göç etmesi olayıdır.

Hilye-i Şerif nedir?
Peygamber Efendimiz'in dış görünüşünü ve vasıflarını anlatan eserlere verilen addır. Bu tür eserlere "Hilye-i Saâdet" de denir.

Hurâfe nedir?
Akla ve ilme aykırı olan ve hiçbir temeli bulunmayan batıl inançlar ve uygulamalardır.

Hutbe nedir?
Cuma ve bayram günlerinde camilere gelen müminleri, dinî konularda aydınlatmak üzere hatibin minberde yaptığı konuşmadır.

İbadet nedir?
Allah'a gönülden, isteyerek yönelmek ve karşılığında sevap vaatedilen dinî görevleri ve amelleri Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla yerine getirmektir.

İlâhî ne demektir?
Tasavvuf edebiyatında Allah ve Peygamber sevgisini dile getiren şiir türünden dizelerdir.

Şeytan ve taifesi insanları Allah'a isyana, ya da yüce yaratıcıyı unutmaya sevk edecek işlere yönlendirir ve bu konuda vesvese verir.

İnsanları günaha teşvik eden varlıklar: Şeytanlar

İslâmî literatürde şeytan, verdiği vesveselerle sürekli olarak insanları saptırmaya çalışan, ateşten yaratılmış, azgın ve kibirli varlıklara verilen addır.

Kur'an'da ilk şeytandan "İblis" diye söz edilir ve "… İblis cinlerdendi, Rabb'inin emrinin dışına çıktı." denilerek onun aslında bir cin olduğu belirtilir. İblis'in cin olduğunu ortaya koyan diğer bir delil de onun da diğer cinler gibi ateşten yaratıldığının belirtilmesidir.

Bir zamanlar kendisine melekler arasında yer verilen bu ilk ve en büyük şeytan olan İblis, sonradan kibrine yenilerek Allah'a muhalefet eden bir varlık konumuna düşmüştür: Nitekim "O vakit meleklere: "Âdem için secde edin!" dedik. İblis dışındaki bütün melekler secde ettiler. İblis bunu yapmadı, kibrine yediremedi ve kâfirlerden oldu." ayet-i kerimesi bu hakikati ifade etmektedir.

Şeytan, mantıksızlık mantığı diyebileceğimiz bir diyalektik ile Cenab-ı Hakk'ın "Sana emrettiğim hâlde seni secdeden alıkoyan neydi?" sorusunu, "Ben ondan daha üstünüm, beni ateşten onu çamurdan yarattın." şeklinde cevaplandırmıştır. Bu durumda, İblis'in yaratılışı cebrî olmasına karşılık, onun şeytanlaşması kendi irade ve hatasıyla olmuştur.

Şeytan niye yaratıldı?

Şahsına ait yanları itibarıyla hiçbir zatî değer ve kıymeti olmayan bu lânetlenmiş varlığın, pek çok hikmete binaen yaratılmış olduğunda şüphe yoktur. Hiç kuşkusuz bu hikmetlerden biri, belki de en birincisi, onun cin ve insanların yükselmeleri ve alçalmaları adına oynadığı roldür. Yüce Yaratıcı, şeytanı insanın manen yükselip terakki etmesine ve kemaline sebepler dünyasında bir vesile kılmıştır. İnsan fıtratındaki birçok duygunun inkişafını, şeytan ile mücadele etmeye bağlamıştır. Şurası bir gerçek ki, mücadelenin olmadığı bir yerde ilerleme de olmaz. Nitekim, kendilerine şeytanın musallat kılınmadığı melekler için manevî bir terakki/yükseliş söz konusu değildir. Ne inkâr edenlerin ne de inananların, "Niye şeytan yaratıldı?", veya "Olmasaydı daha iyi olmaz mıydı?" şeklindeki bir itiraza hakları yoktur. Evvelâ, Yaratıcı'ya ve O'nun haber verdiği hususlara inanmayan bir inkârcının, inanmadığı şeyleri itiraz konusu olarak ileri sürmesinin haklı bir yanı yoktur. İnanan birisinin ise O'nun takdirlerine teslimiyeti söz konusudur.

Cinlerin ve şeytanların şerlerinden korunmak için ne yapmalı?

Cin ve şeytanların şerlerinden korunmanın tek çaresi, manevî donanım ve iç-dış bütünlüğüne ermektir. Böyle bir donanımı gerçekleştiremeyen ve böyle bir bütünlüğe eremeyenlerin bir yanları mutlaka şeytanların hakimiyeti altındadır ve o insan eksiktir.

Cin ve şeytanların kötülüklerinden korunmak için dilden dua eksik edilmemelidir. Dua ve zikirlerle hep taze gül kokulu bir iklim ve bir atmosfer meydana getirilmelidir. "Gül, gül içinde biter" felsefesiyle hareket edip, ferdî manada da daima "euzu billahi mineşşeytanirracim" merdiveniyle Yüceler Yücesi'nin sığınağına ulaşma gayreti içinde bulunmalıdır. Çünkü şeytan ve habis cinler oraya giremez ve o kutsi otağa ulaşamazlar.

"Eûzü", Allah'a karşı bir yönelme, Âlemlerin Rabbi'ne bir sığınma demektir. Zira O, Rabb'dir. Her şeyin hakkından geldiği gibi, şerir cin ve şeytanların hakkından da gelir. Şeytanlar, sığınılması gereken her şeyden "Eûzü bikelimâtillâhi't-tâmmeti min şerri mâ halak - Mahlukâtının şerrinden Allah'ın tastamam kelimelerine sığınırım." diyerek Allah'a sığınan insana ulaşamaz ve ona zarar veremezler. Bu, Allah Rasulü'nün bir duasıdır ve o, sığınılması gereken her şeyden, kendi kerem ve cömertliğine yaraşır şekilde kendisini koruması ve muhafaza etmesi için Rabb'ine böyle yalvarmıştır.

Bu mevzuda diğer bir tavsiye de Ayet'ül-Kürsî'yi okumayı ahlak edinmektir. O da İlahî bir kalkandır ve insanı cinlerin, şeytanların şerrine karşı korur ve muhafaza eder.

TEST

1. Abdestin farzları dörttür. Bunların üçü yüzü yıkamak, kolları dirseklerle birlikte yıkamak, ayakları topuklarıyla birlikte yıkamaktır. Dördüncü farz nedir?

2. Salat ve selam ne demektir?

3. Kur'an-ı Kerim'de bulunan, adetleri 114 tane olan müstakil bölümlerine ne denir?

4. Orucun genel olarak üç yasağı vardır. Bunlar nelerdir?

5. Ramazan ayının sonuna ulaşan ve temel ihtiyaçlardan başka nisaba malik (mala sahip) olan her Müslüman'ın vermesi gereken ve vacip olan malî bir ibadettir. İnsanların yaratılışına bir şükür olmak üzere sevap kazanmak için yapılan malî ibadetimiz nedir?

6. İnsanların sağında ve solunda bulunan, sevapları ve günahları yazmakla vazifeli olan meleklere ne ad verilir?

7. Konuştuğunda yalan söylemek, söz verdiğinde sözünde durmamak, emanete hıyanetlik etmek kimlerin alametleridir?

8. Namazın şartları 6'dır. Bunlardan beşi hadesten taharet, necasetten taharet, setr-i avret, istikbal-i kıble ve niyettir. 6. şart nedir?

CEVAPLAR

1. Başı meshetmek
2. Efendimiz'e (sas) yapılan dua ve gönderilen selam demektir.
3. Sûre ismi verilir.
4. Yemek, içmek ve cinsel ilişkide bulunmak.
5. Sadaka-i fıtır
6. Kiramen Katibin
7. Münafıkların
8. Vakit

Hoşça vakit geçirebilmek için çocuğunuza zaman ayırın

DERS-16

Her ebeveyn mutlaka çocuğuna zaman ayırır. Çocuğunun yemeğini hazırlama, küçükse yemeğini yedirme, üzerini değiştirme, altını temizleme veya büyük yaşlarda ders çalışırken çocuğa yardım etme gibi zamanların her biri aslında çocuğa ayrılmış zamanlardır. Ancak burada kastedilen bu şekilde ayrılan zamanlar değildir. Maalesef birçok ebeveynin çocuğuna ayırdığı zaman dilimleri yukarıda bahsettiğimden çok da fazla değildir. Bu şekilde, ebeveyn ile çocuğun paylaşım yaşaması pek fazla düşünülemez. Çünkü bu şekilde sadece, ebeveyn çocuğun ihtiyaçlarını gidermesini sağlıyor; çocuk ise ihtiyaçlarını gideriyordur.

Bazı ebeveynlerin yaptığı, yani çocuklarına ayırdıkları zaman biraz daha geniş kapsamlıdır. Mesela; çocuğun mutlu olması için ebeveynin çocuğu parka götürmesi veya evde onunla oyun oynaması gibi... Bu ebeveynlerin kaçırdıkları yegâne nokta ise çocuğu ebeveyndeki mutluluğu görme arzusudur. Çocuk bir şey paylaşırken ebeveyninin de mutlu olmasını ister. Şöyle ki; kendisini parka götüren annesinin sıkıldığını gören çocuğun coşkusu, ebeveyninin de mutlu olduğunu gören çocuğun coşkusundan çok daha az olacaktır. Veya bazı ebeveynlerin evlerinde çocukları ile oynadıkları veya sohbet ettikleri halde "yeter artık", "bir daha seninle oynamayacağım" gibi serzenişlerde bulundukları ve bu paylaşımdan çok da hazzetmediklerini çocuklarına belirttikleri görülür. Bu negatifliği hisseden çocuk da yeterli doyuma ulaşmayacak, kendisine zaman ayrılmış olsa bile bu zaman niteliksiz zaman olduğundan çocukla ebeveyn arası bağı kuvvetlendirmeyecektir.

Yine bunun gibi bazı ebeveynler ise çocuklarını kendileri için keyifli olan, fakat çocukları için sıkıcı olan mekânlara götürürler ve bu mekânlarda, çocuklarından yetişkin olgunlukları beklerler. Bu şekilde de ebeveyn-çocuk paylaşımı sağlanmaz.

Olması gereken çocuğa zaman ayrılmasıdır, ancak bu zaman diliminden hem çocuğun ve hem de ebeveynin keyif alması beklenir. Bu, geçirilen zamanın nitelikli olması açısından önemlidir. Yani bu süreç hem çocuğu ve hem de ebeveyni mutlu etmelidir. Aksi takdirde ilişkinin pozitif olması bir yana paylaşılan bu zaman diliminde tartışmalar olacak ve ilişki daha da negatifleşecektir.

Çocuğunuza değer verin ve bunu hissettirin

Her çocuk değerlidir. Ve bu değeri görmek çocuğunun en doğal hakkıdır. Çocuk değerli olduğu hissederse bu onun gerek özgüvenine ve gerekse çevreye bakış açısına doğrudan yansır. Kendisine değer verilen çocuk;

1. Her şeyden önce özgüvenli olur.

2. Pozitif bakış açısına sahip olur ve çevreye pozitif yaklaşımlarda bulunur.

3. Başlangıçta ebeveynine ve yaşamının ileriki yıllarında çevresine değer vermeyi bilir.

4. Sağlıklı kişilik gelişimi sağlanır.

5. Kendisinden beklenilenleri gerçekleştirme ve başarılı olma konusunda gayretli olur.

6. Her şeyden önemlisi mutlu olur ve ebeveyni ile ilişkileri olumlu olur.

Bütün bu sebeplerden dolayı çocuğunuza birey olma saygınlığı içinde değer vermelisiniz. Çocuğunuzla konuşurken onun yüzüne bakmayı ihmal etmemeli, rahatsız olduğunu bildiğiniz davranış ve şakalardan kaçınmalısınız. Çeşitli konularda kendisinden fikir almalı ve bu fikirleri değerlendirmeye aldığınızı hissettirmelisiniz. Hitaplarınıza ve davranışlarınıza dikkat ettiğiniz oranda birebir paylaşımlar yaşayarak ve çocuğunuza özel zaman dilimleri ayırarak çocuğunuza değerli olduğunu hissettirebilirsiniz.

FOTOĞRAF: AP

FOTOĞRAF: AP

Çocukla beraber bir etkinlik yapmak paylaşım yaşamak anlamına gelmez. Önemli olan kendinizi bu işe yeterince sevk edebilmektir.

Birlikte zevkli vakit geçirin

Bir düşünün lütfen;
Çocuğunuzla veya çocuklarınızla neler paylaşıyorsunuz? Burada kastettiğimiz çocukla aynı mekânda bulunmak değil tabii ki. Çocukla hem sözel anlamda hem duygusal anlamda ve hem de davranışsal anlamda paylaşım yaşamayı kastediyorum. Bazı ebeveynler en ufak işlerini bile çocuğuyla paylaşım yaşama adına değerlendirebilirken, bazı ebeveynler ise çok geniş zamanları olmasına rağmen bir dakika paylaşım yaşayamazlar. Mesela yemek sofrasında oturmak bir paylaşım anı olarak değerlendirilebilir. Veya bir an bile çocukla kontağa girilmeden yemek bitirilebilir. Yemek esnasında yapılan tatlı sohbetler, sofrada çocuktan istenen bir yemek malzemesinin tatlı bir üslupla istenmesi, yemek duasıyla başlayıp, yine bir aileyi ikliminde toplayan bir duayla bitirmek hep bir paylaşım vesilesidir. Fakat bunun tam aksi sofranın sıkıcı bir ortam haline dönüştüğü aile ortamları da vardır. Görüldüğü gibi aynı durum bir paylaşım vesilesi olabiliyorken, sıkıcı paylaşımdan uzak bir duruma da dönüşebilir. Aynı şey yemek hazırlarken, alışveriş yaparken, evi toplarken de geçerlidir. Yani her ânımız bir paylaşım olabilir.

Fakat oyun oynarken dahi paylaşım yaşandığı düşünülse bile hiç paylaşım yaşanmamış olabilir.

Şöyle ki; çocuğuyla oyun oynadığı halde, bu oyun esnasında çocuğunu eleştiren, sohbet etmek bir yana sürekli tartışan bir ebeveyn paylaşım yaşadığını zanneder; fakat sadece boşa harcanmış bir zaman dilimi ile baş başadır.

Bütün bu nedenlerden dolayı çocuğunuzla her ânınızı paylaşıma dönüştürme adına harekete geçmekle birlikte, keyif alacağınız özel paylaşım sahaları oluşturun. Bunun ilişkinize çok olumlu yansıdığını göreceksiniz.

Çalışmada ve hizmet vermede HUZUR VARDIR

■ **VEHBİ YILDIZ**

Helâl dairesinde çalışmada ve hizmet vermede izzet, lezzet, ümit ve neş'e vardır. Atâlette ve miskinlikte veya sadece şahsî çıkarlar için çalışmada ise zillet, gam, yeis, sıkıntı ve cehennem elemi vardır. Bunun hikmeti şudur:

Hizmetin mükâfatı cennettir. Tembelliğin cezası da cehennemdir. Cenab-ı Hak yüce dini için çalışan ve hizmet eden kimselere veya ailesinin ve cemiyetinin huzurlu olması için çalışan kimselere daha dünyada iken hizmetleri için de cennetteki lezzeti andıracak manevî bir lezzet dercetmiştir. Ve böylelerine bu lezzeti daha dünyada iken tattırıyor. Ayrıca onları aziz kılıyor. Aziz olan Yüce Allah'a ve O'nun mukaddes kitabına ve şerefli elçisine intisab eden ve bu intisab çemberini genişletmek ve muhtaç gönüllere tevhid hakîkatini ulaştırmak için çırpınan ve gayret gösteren kimseleri Yüce Allah elbette ki aziz kılar. Evet Allah için tevazu gösteren ve gayret sarf eden kimseyi Allah, hiç aziz kılmaz mı? Kaldı ki, "İnsanların en hayırlısı insanlara en çok faydalı olandır." hükmü herkesçe bilinen bir hakikattir.

İşte bunun içindir ki, insan çalışması hizmeti oranında ve verim verdikçe lezzet alır, huzurlu olur ve cennet saadetine benzer bir saadetle ömrünü geçirir. Ve yine bunun içindir ki hizmet vermeyen ve çalışmayanlar her şeyden huzursuzdurlar ve herkesle geçimsizdirler. Böyleleri dünyayı elde etseler yine doymazlar. Çünkü ruhlarında ciddi bir cehennem elemi vardır.

Cenab-ı Hak kâmil derecedeki kerem ve lütfunun eseri olarak çalışmanın ve hizmet etmenin ücret ve mükâfatını bizzat amelin ve hizmetin içine dercetmiştir. Bundan dolayıdır ki bütün varlıklar kendilerine ait vazifelerini son derece şevk ve iştiyakla yapar ve çalışmada sonuna kadar sebat ederler.

FOTOĞRAF: AP

Tembel insan devamlı şikâyetçidir

"Tembel olan ve devamlı rahatını düşünen kimse ömründen sürekli şikayetçidir. Çok çalışan ve durmadan koşan kimse ise haline ve hayâtına karşı daima şükür içerisindedir" hükmü bitkilerden hayvanlara ve hayvanlardan insanlık âlemine kadar gayet küllî ve çaplı bir düsturdur. Hem bundan ötürüdür ki "Rahat zahmette, zahmet de rahattadır." cümlesi darb-ı mesel olmuştur. Bu husus kâinatta cereyan eden ve "sünnetullah" tabir edilen gayet mühim bir düsturdur. Nitekim, şehidin canını feda etmesi bu huzurun delilidir. Zenginlerin servetlerini hak yolda infak etmeleri bunun alâmetidir. Fakirlerin vermek için çalışmaları bunun işaretidir. Mü'minlerin kıta kıta dolaşmaları bundan ötürüdür. Hem ecdadımız bunun için vakıflar kurmuş ve arkalarında pek çok hayırlı eserler bırakıp âhirete öyle gitmişlerdir. Hâsılı, denilebilir ki, hak yolda sebat edip sadâkatle hizmet edenlerin huzurları şu sırlardan kaynaklanmaktadır:

Yüce Allah'ın rahmeti onları kaplıyor. Allah'ın mağfireti onları bağışlıyor, hizmetleri günahlarına keffaret oluyor, melekler onları alkışlıyor ve onlar için istiğfar ediyor, çalışmalarından faydalanan kimseler, onlar için hayır ve kurtuluş duasında bulunuyorlar. Ve nihayet kişi çevresine kendi gözlüğüyle baktığından; hizmet eden bir kimse çevresine o gözle bakar. Çevresinin hep hizmet ettiğini görür ve ümitle ve neş'eyle hayatını geçirir. Aksi takdirde ümitsiz olur ve hayatını zehir eder.

Bugün ergensin; ama yarın ermiş olacaksın

Hatice Ş.B.

Anadolu lisesinde okuyor ve yurtta kalıyorum. Ailemden ayrı kolayca yaşarım ve yine takdirnamelerimi alırım diye düşünmüştüm. Uslu, çalışkan bir öğrenciydim. Lakin popüler ve aşırı özgüvenli bir kız arkadaş edindim. Ailem arkadaşı tasvip etmedi. Haklılar da. Bir ara küstük birbirimize, yine barıştık. Ailem uyarılarını sürdürüyor. Mantık ve gönlüm onları doğruluyor. Allah'a layık bir kul, aileme layık bir evlat olmak, değişmek istiyorum. Nedir bendeki durum Can abi?

Dr. Can
Sevgili Hatice evladım;

1) Öğrenciliğimde ve doktorluk hayatım sürecinde klinik ve hastane mesaimden belki daha fazlasını eğitimde, kurumlarda (yatılı okul, dershane, yurt) psikolojik danışmanlık ve rehberlikle geçirdim.

2) Bu mesai esnasında tabii olarak 12-18 yaş gruplarıyla ilgilendim. Bazılarını ilkokul sonu alıp, üniversiteye uğurlayıp, anne-babasından fakültedeki hocasına by-pass yaptık, tüm kurum görevlileriyle birlikte... Hatta yetmedi, kazandıkları üniversite ve yurtlarında ziyaret edip uyumlarını (oryantasyon) gözlemledik.

3) Her gün sabah ortaokul hazırlık sınıfına (şimdiki 6. sınıf) giden 30 kadar yurt talebesinin tek tek ayakkabılarını temizleyip giydiren, bağcıklarını bağlayan, tırnaklarını kesip, saçlarını tarayan, çantalarını, kitap-defter ve yiyeceklerini kontrol eden ve ceplerine bir simit bir gazoz parası koyup başlarını okşayıp okullarına gönderen MÜDÜR arkadaşları tanıdım. Şu an evde bu yazıyı yazarken dahi hatıraları karşısında hürmet olarak düğmelerimi ilikliyorum.

4) 11-12 yaşında yatılı okula gelmiş boyu yarım metre bebeler, 1,80-1,90'lık boyları, kalınlaşmış sesleri, terleyen bıyıkları ile üniversiteye ehil hale gelirken tabiatıyla birçok şeyi öğreniyorlar, siz de onların büyümelerine, başarılarına ve ruh hallerindeki değişiklikler şahit oluyorsunuz...

5) Tabiri caizse bu dönem; şehrin tüm elektrik, su, kanalizasyon, telefon, doğalgaz vs. sistemlerinin altyapısının değiştiği, yolların kazıldığı, ev, çarşı ve tüm binalarının da yıkılıp yeniden yapıldığı bir dönemdir. Yani sular bulanıktır. Hem fiziksel hem de ruhsal açıdan...

6) Belki bu yüzden, istatistiklere hiç bakmadan söyleyebilirim ki, (istisnalar kaidenin iffetine zede getirmez) on binlerce "ERGEN"in, yine caiz olmayan tabirle, KAFA SALLADIKLARINI gördüm. Yani yalpaladıklarını...

7) Geçen kış, Rusya'dan gelen meşhur soğukların (Ocak 2006) hemen sonrasıydı. Şiddetli kar geçmiş; ama MOSKOVA'da ısı -10, -15'lerdeydi. Haberlerde seyrettim. Şehrin içinde yaklaşık 200 metre bir tünel. Tavandan su sızıntısı yapıyor, tünelin ağzına yakın bir yerden içine akıyor. Aktığı yerde de 10 metre genişliğinde bir bölüm donmuş, buz tutmuş. Körüklü otobüslerden kamyonlara, oradan yüzlerce otomobile istisnasız hepsi önce 180 derece kayıp dönüyor, sonra buzlu bölüm bitince ya toparlıyor, ya çarpışıyor ya da tünelin duvarlarına vuruyordu. Ancak aksiyon filmlerinde olurdu böyle bir şey. "İşte" dedim: "200 metrede 10 metre... Yirmide bir... Alt takımları sağlam olan, lastikleri yenilenen, rot balans-eksantriği düzgün, kendini frenleyebilen (ABS'si olan) iyi şoförler, en az zararla kazayı atlatıyorlar."

İşte, şimdinin ERGEN'i, yarının ERMİŞ Kübra'sı, Hatice kızım. Benim ve hepimizin başından geçen bir dönemi yaşıyorsun. Unutma ki muhteşem ikili, (anne-baban) da senin yaşlarında aynı buzlu yollardan geçip bu mükemmel hallerine ulaştılar. Şükür ki, sevgileriyle, ilgileriyle, anlayışları ve güzel ahlaklarıyla seni en iyi şekilde kara, buza, tipiye ve borana hazırlamışlar. Sendelemen normaldir. Ama sen, bu iyi kaportacı elinden çıkmış arabayı, hedeflerinin netliği (rota) ve inancın doğrultusunda (iyi şoför), tünelden çıkarıp sonsuz aydınlığa ulaştıracaksın, eminim.

Rahmet teyzenin
zahmetsiz sevgi tatlısı tarifi

Dr. Can
Sevgili Zehra kızım.
En azından tek gözümü yaşartan mektubunun 1. sayfasıyla iki gözümü de ıslatan 2. sayfası için teşekkürler. Gece yazdığım mektuplarda sabaha 1-2 saat kala uyuyakalmayayım diye bazen sol gözümü dinlendiriyorum.

Mektubunun 1. sayfası biterken SAĞ gözüm yaşlanmış olduğundan bulanık okumaya başladım. O zaman hatırladım ki sol gözüm kapalı. Böyle yürek delici bir mektubu yarıda kesemezdim. Dinlendirdiğim gözümü de açtım ki, kapağı açılmış OYMAPINAR BARAJI gibi solda biriken yaşlar MANAVGAT ŞELALESİ hızında ve debisinde 2. sayfanın üstüne aktılar.

Meğer ben uyurken de ağlarmışım. Bunu fark ettim. Aslında rüya gibi bir mektuptu. Doğarken anneciğine biraz acı vermiş ve EBE NİNESİ de "Doğum zahmetli oldu. Adını Zahmet koyalım" demesi üzerine bence Rahmet olan Nur yüzlü teyzemin (paşa olmasa da) "paşadede" dedikleri Fahri Efendi'yle evlendiği o dar sokakta, küçük bahçeli, balkonunda zeytinyağı tenekelerindeki çiçekleri suladıkları köşklere değişmeyeceğim evi...
Ah şimdi orada olmak vardı.
AH RAHMET TEYZEM, "ŞİMDİ BEN BURDA YANIP KAVRULURKEN SEN KİM BİLİR NEREDE ÜŞÜYORSUN?" bestesiyle hüzünlüyüm...
Bilmem ki sabahın bu saatinde
Sırtıma bir çuval muhabbet alıp
Yavuz Selim'e gelsem, evinin adresini

Zahmet teyze

Can abi. Ben Zehra. Komşumuz "Zahmet teyze"nin evinde onun adına yazıyorum. Rahmetli Fahri Amca vefat edince haftada bir (C.tesi) elime AİLEM'i alıp Zahmet teyzeyle okuyoruz. Gözleri okurken zorlanıyor. Ben okuyorum. Sizi çok seviyor. "O benim oğlum." diyor. Diyabeti var. Oturarak namaz kılıyor ve sizden dua istiyor.

FOTOĞRAF: TURGUT ENGİN

Hünkara sorsam da bulsam yerini...
Çayını demlesem... Paşa Dedem'den kalan
Lime lime koltuğa oturtsam seni
Dizlerine ekoseli battaniyeyi örtsem
Ellerinden öpüp, çeyizinden kalan
Kaneviçeli seccadende SABAHI karşılasam
Sonra dönsem eve ve kuşluk vakti, hayra yorsam bu rüyayı... Nasıl olurdu?.. Ne hoş olurdu?..

Sevgili Zehra kızım. Umarım bunları sen yapıyorsundur. Ayrıca ilaçlarını düzgün alıp almadığına da bakıyorsundur. Diyetini uygulayıp uygulamadığını da takip ediyorsundur. Elinde Rahmet teyze gibi bir malzeme bereketi var olduğuna göre, diyabetli de olduğu için tarifini vereceğim SEVGİ TATLISINDAN bol bol yapabilirsin kızım.

Malzeme: 1 adet lekesiz gönül - 1 adet açık yürek - 500 gr güler yüz - 250 gr tatlı dil - 100 gr hürmet - 1 çorba kaşığı sevgi - 1 çay kaşığı hoşgörü - 1 su bardağı iyi niyet - 1 ölçek dürüstlük - göz kararı saygı.

Hazırlanışı: Gönül'ü duygu tasına atıp güler yüzle karıştır. Yumuşatılmış tatlı dili üzerine ilave ederken, sevgi ve saygıyı ince ince üzerine ekle... Hürmet, iyi niyet ve hoşgörüden meydana gelen şurubu buna kat.
Samimiyet ölçüsünde parçalara bölerek, dürüstçe hayata diz ve yüreğinde pişmesini bekle... Kalbinde pişirdiğin bu
SEVGİ TATLISINI
Karnın acıkınca değil
RUHUN ACIKINCA YE...
Teyzeme de ver, şekere iyi gelir...